

OXDRIFVARE, m. 3. Se *Oxfösare*.

OXDRÄNG, m. 2. En, som ansår oxarna vid en landtegendom.

OXE, m. 2. pl. *oxar*. 1) a) Utskuren tjur. *Oxar och kor*. *Dum som en o.*, mycket dum. — b) Säges, i vidsträckt mening, om hanen af buffel, hjort, elg och ren. Man säger sälunda: *Buffel-, Hjort-, Elg- och Renoxe*. — 2) (fig. fam.) Grof, plump, oborstad karl. — 3) (astr.) *O-n*: a) Benämning på en stjernbild. — b) Ett af tecknen i djurkretsen. — *Ss. Oxben, -bringa, -handel, -handlare, -horn, -kött, -marknad, -spilning, -stek, -talg*.

OXEL, öx'l, m. 2. pl. *oxlar*. Ett slags träd med hvita blommor, hård och fast ved. *Cratægus vulgaris*. — *Ss. O-trä*.

OXELBÄR, n. 3. Det ljusröda, välsmakliga bäret af oxel.

OXELRÖNN, f. 2. En art Rönn, med parbladigt inskurna, inunder hvitludna blad; på Gottland. *Sorbus hybrida*.

OXELTAND, f. 3. pl. — *tänder*. Benämning på de på hvardera sidan af tandraden belägna tänder, med nästan fyrkantiga, ofvanpå platta och något knöliga kronor samt två eller tre rötter.

OXELTRÄD, n. 3. Se *Oxel*.

OXFÖSARE, m. 3. En, som medföljer en oxdrift, för att fösa på oxarna.

OXGALLA, f. sing. Den gulgröna eller brunna, bittra vätska, som innehåller i oxars gallblåsa.

OXGRODA, f. 1. Nordamerikansk art af Grodsläget, med högljudt läte, ofvan grön, inunder gul med svarta fläckar. *Rana pipiens*.

OXHARE, m. 2. pl. — *harar*. (slagt.) Ett visst stycke af oxar, emellan njuren och rygggraden.

OXHUFVA, f. 1. En insekt af Spinnarsläget. *Bombyx Bucephala*.

OXHUFVUD, n. 4. 1) Hufvud af en ox. — 2) (i plur. äfv.: oxhöfden) Mått för våta varor, som håller 90 kannor.

OXHUS, n. 3. Ladugårdshus för oxar.

OXHYFVEL, m. 2. pl. — *hyflar*. Ett slags hyffel.

OXID, äxi'd, m. 3. (af grek. *Oxy's*, skarp) (kem.) 1) Syrsatt kropp i allmänhet. — 2) Benämning på den andra syrsättningsgraden, som har mera syre än oxidul, men mindre än syrlighet.

OXIDATION, äxidatschón, f. 3. (kem.) Syrsättning.

OXIDERA, äxidëra, v. a. 1. (kem.) Syrsätta. — *Oxidëring*, f. 2.

OXIDHYDRAT, äxi'dhydrät, n. 3. (kem.) Förëning af en oxid med vatten.

OXIDUL, äxidul, m. 3. (kem.) Lägsta syrsättningsgraden.

OXKLÖF, m. 2. pl. *klöfvar*. 1) Klöf af en ox. — 2) (veter.) Spricka i tån på hästhofven.

OXLÄGG ell. OXLÄGGA, f. 1. (bot.) Se *Gullvifva*.

OXMICKEL, m. 2. pl. — *micklar*. (pop. o. fam.) Se *Lymmel*.

OXPUNSCH, m. sing. (fam. skämtv.) Vatten.

OXQVARN, f. 2. Ett slags fordom bruklig qvarn med snedt liggande tramphjul, som drefs medelst trampning af oxar.

OXSPALT, m. 3. (veter.) Se *Oxklöf*, 2.

OXSPATT, m. sing. (veter.) Ett slags spatt, hvaraf hästar stundom äro besvärade.

OXSTALL, n. 3. Se *Oxhus*.

OXTORG, n. 3. Torg, der oxar hållas till salu.

OXTUNGA, f. 1. 1) Tunga af ox. — 2) a) Örtsläglet *Anchusa*. — b) En art af detta slägte med blåaktiga, i början purpurroda blommor, hög stjelk och långa, lansettlika blad. *A. officinalis*.

OXTUNGÖRT, f. 3. Se *Oxtunga*, 2. a.

OXTUR, m. 3. (fam. skämtv.) Högst ovanligt tur (i spel, o. s. v.). *Hafva o.*

OXVÄGEN, m. sing. def. (fig. fam. skämtv.) Den väg, som af hopen beträdes. *Gå o.*, gå den vanliga vägen.

OXYGEN, äxyschän, n. sing. (kem.; från grek.) Syre.

OXÜGA, n. 4. pl. — *ögon*. 1) En oxes öga. — 2) Rundt eller ovalt fönster. — 3) Loge i en teatersalong, på sidan om avantscenen, med rund eller oval öppning. — 4) (sjöt.) Litet moln eller mörk fläck vid horisonten, som behåder en snart inträffande orkan. — *Oxögon*, pl. (bot.) a) Örten *Agrostemma Gitago* med purpurroda blommor. — b) Se *Frukål*, 2.

OXÖRON, n. 4. pl. Se *Backsippa*.

OÄR, n. 3. (pop.) Se *Missväxtår*.

OÄTERGIFLIG, a. 2. Som ej kan i öfversättning återgifvas.

OÄTERHÄLLSAM, a. 2. Ej återhållsam. — *Oäterhållsamhet*, f. 3.

OÄTERKALLELIG, a. 2. Som ej kan återkallas. *Ett o-t beslut*.

OÄTERKALLELIGEN ell. OÄTERKALLELIGT, adv. På ett oäterkalleligt sätt. *O. för-lorad*, utan hjälp för-lorad.

OÄTKOMMELIG, a. 2. Som ej kan åtkommas. *O. för afundens pilar*.

OÄTSKILJELIG, a. 2. Som ej kan skiljas ifrån någon. *Han är o. ifrån henne*. *O-a ämnen*, som ej kunna skiljas ifrån hvarandra. — *Syn*. Oskiljbar, Oskiljaktig.

OÄTSPORD, a. 2. Ej åtspord; utan att man blifvit åtspord. *Han gjorde det mig o.*, utan att jag fått veta något derom.

OÄDEL, a. 2. 1) Ej ädel (i sedlig mening). *En o. karakter, handling*. — 2) Benämning på de metaller, som, vid luftens tillträde under deras smältning, syrsättas. Jfr *Ädel*.

OÄFVEN, öä'v'n, a. 2. neutr. — *et. (l. uneben)* Endast i nekande uttryck. *Ej o.*, icke dålig, rätt bra. *Han är icke så o.*, är rätt skicklig, rätt hyggelig. *Den flickan är inte o.*, ser rätt bra ut. *Det är icke så o-et*, rätt bra. — *Syn*. Ogalen.

OÄFVET, adv. *Ej o.*, *ej så o.*, rätt bra. *Det var inte så o. sagdt*. — *Syn*. Ogalet.

OÄKTA, a. oböjl. Ej äkta. *O. barn*. *O. börd*. *Född af o. säng*, af föräldrar, som icke varit gifta. *O. sammanlefnad*, utom äktenskapet. *O. färg*, som ej sitter i. *O. sten, perla, galon*, sämre än en äkta sten o. s. v., men liknande en sådan. *O. förgyllning*, af oäkta guld. — *Syn*. Falsk, Estergjord. [Oägta.]

OÄKTING, m. 2. (fam.) Oäkta barn. [Oäging.]

OÄNDELIG ell. OÄNDLIG, a. 2. 1) Utan ända, utan gräns. *Den o-a rymden*. — Substantivt: *Det o-a*, idéen om en omätlig rymd, storhet, obegränsad kraft. — 2) Utomordentligt stor. *Guds o-a nåd*. — *Syn*. Se *Stor*.

OÄNDELIGEN ell. OÄNDLIGEN, adv. Se *Oändligt*.

OÄNDLIGHET, f. 3. 1) Egenskapen att vara oändlig. *Rymdens o. O-en af Guds nåd*. — 2) Det oändliga. *Hvem fallar o-en? I o.*, utan ända, utan gräns.